

Συλλογή της Νομολογίας

Υπόθεση C-292/11 P

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
κατά
Πορτογαλικής Δημοκρατίας

«Αίτηση αναιρέσεως — Εκτέλεση αποφάσεως του Δικαστηρίου με την οποία διαπιστώθηκε παράβαση — Χρηματική ποινή — Αίτημα πληρωμής — Κατάργηση της εθνικής νομοθεσίας η οποία συνιστά την παράβαση — Εκτίμηση εκ μέρους της Επιτροπής των μέτρων που έλαβε το κράτος μέλος προς συμμόρφωση με την απόφαση του Δικαστηρίου — Όρια — Κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ Δικαστηρίου και Γενικού Δικαστηρίου»

Περίληψη — Απόφαση του Δικαστηρίου (τμήμα μείζονος συνθέσεως) της 15ης Ιανουαρίου 2014

1. Προσφυγή λόγω παραβάσεως — Απόφαση του Δικαστηρίου με την οποία διαπιστώνεται η παράβαση — Παράβαση της υποχρεώσεως εκτελέσεως της δικαστικής αποφάσεως — Ειδική ένδικη διαδικασία εκτελέσεως των αποφάσεων του Δικαστηρίου — Εξέταση των παραβάσεων που έχουν κριθεί από το Δικαστήριο ως αποδειχθείσες βάσει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ

(Άρθρα 258 ΣΛΕΕ και 260 § 2 ΣΛΕΕ)

2. Προσφυγή λόγω παραβάσεως — Απόφαση του Δικαστηρίου με την οποία διαπιστώνεται παράβαση της υποχρεώσεως εκτελέσεως δικαστικής αποφάσεως που επιβάλλει χρηματική ποινή — Εκτίμηση από την Επιτροπή των μέτρων που έλαβε το κράτος μέλος προς συμμόρφωση με την απόφαση του Δικαστηρίου — Όρια

(Άρθρα 258 ΣΛΕΕ έως 260 ΣΛΕΕ)

3. Ένδικη διαδικασία — Κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου — Προσφυγή ακυρώσεως ασκηθείσα από κράτος μέλος κατά αποφάσεως της Επιτροπής που καθορίζει το ποσό της χρηματικής ποινής που οφείλεται προς εκτέλεση αποφάσεως του Δικαστηρίου — Αρμοδιότητα του Γενικού Δικαστηρίου να ελέγξει την εκ μέρους της Επιτροπής εκτίμηση της επίμαχης εθνικής κανονιστικής ρυθμίσεως — Όρια

(Άρθρα 256 § 1, εδ. 1, ΣΛΕΕ και 260 § 2 ΣΛΕΕ)

4. Ένδικη διαδικασία — Αιτιολογία των δικαστικών αποφάσεων — Περιεχόμενο

(Οργανισμός του Δικαστηρίου, άρθρο 36)

1. Στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 260 ΣΛΕΕ μπορούν να εξετασθούν μόνον οι παραβάσεις των υποχρεώσεων που υπέχει κράτος μέλος από τη Συνθήκη ΛΕΕ τις οποίες το Δικαστήριο έκρινε, βάσει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ, ως αποδειχθείσες.

Πράγματι, αντιθέτως προς τη διαδικασία που θεσπίζεται με το άρθρο 258 ΣΛΕΕ, η οποία αποσκοπεί στη διαπίστωση της συμπεριφοράς κράτους μέλους που συνιστά παραβίαση του δικαίου της Ένωσης και την παύση της παραβάσεως αυτής, το αντικείμενο της διαδικασίας του άρθρου 260 ΣΛΕΕ είναι πολύ πιο περιορισμένο και αποσκοπεί απλώς στο να ωθήσει το κράτος μέλος που δεν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του να εκτελέσει απόφαση με την οποία διαπιστώνεται παράβαση. Κατά συνέπεια, η δεύτερη αυτή διαδικασία πρέπει να θεωρηθεί ως ειδική ένδικη διαδικασία εκτελέσεως των αποφάσεων του Δικαστηρίου, δηλαδή ως μέσο αναγκαστικής εκτελέσεως.

(βλ. σκέψεις 39, 40)

2. Συνεπώς, όταν, στο πλαίσιο του ελέγχου της εκτελέσεως μιας αποφάσεως εκδοθείσας από το Δικαστήριο δυνάμει του άρθρου 260 ΣΛΕΕ, ανακύπτει διαφορά μεταξύ της Επιτροπής και του οικείου κράτους μέλους ως προς το πρόσφορο μιας πρακτικής ή μιας εθνικής κανονιστικής ρυθμίσεως η οποία δεν έχει εξετασθεί προηγουμένως από το Δικαστήριο, για την εκτέλεση μιας τέτοιας αποφάσεως, η Επιτροπή δεν μπορεί, εκδίδοντας απόφαση, να επιλύσει η ίδια μια τέτοια διαφορά και να συναγάγει εντεύθεν τις συνέπειες που επιβάλλονται για τον υπολογισμό της χρηματικής ποινής.

Πράγματι, μολοντί αληθεύει βεβαίως ότι, στο πλαίσιο της εκτελέσεως αποφάσεως του Δικαστηρίου με την οποία επιβάλλεται χρηματική ποινή σε κράτος μέλος, η Επιτροπή πρέπει να είναι σε θέση να εκτιμήσει τα μέτρα που το κράτος μέλος έλαβε προς συμμόρφωση με την καταδικαστική απόφαση, γεγονός παραμένει ότι η άσκηση αυτής της εξουσίας εκτιμήσεως δεν πρέπει να θίγει την αποκλειστική αρμοδιότητα του Δικαστηρίου να αποφαινεται επί του συμβατού εθνικής νομοθεσίας με το δίκαιο της Ένωσης. Δεδομένου ότι, σύμφωνα με το σύστημα που θεσπίζουν τα άρθρα 258 ΣΛΕΕ έως 260 ΣΛΕΕ, ο καθορισμός των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των κρατών μελών και η εκτίμηση της συμπεριφοράς τους δεν μπορούν παρά να προκύπτουν από απόφαση του Δικαστηρίου, ο εκ μέρους της Επιτροπής έλεγχος των μέτρων που έλαβε το κράτος μέλος αυτό προκειμένου να συμμορφωθεί με απόφαση του Δικαστηρίου και η είσπραξη των ποσών που οφείλονται κατ' εφαρμογήν των επιβληθεισών κυρώσεων πρέπει να διενεργούνται λαμβανομένης υπόψη της οριοθετήσεως της παραβάσεως στην οποία προέβη το Δικαστήριο με τις αποφάσεις που εξέδωσε βάσει των άρθρων 258 ΣΛΕΕ και 260 ΣΛΕΕ.

Εξάλλου, αν αναγνωριζόταν στην Επιτροπή ευρύτερο περιθώριο εκτιμήσεως όσον αφορά την αξιολόγηση των μέτρων εκτελέσεως μιας αποφάσεως εκδοθείσας δυνάμει του άρθρου 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ θα εθίγοντο τα δικονομικά δικαιώματα άμυνας που έχουν τα κράτη μέλη στο πλαίσιο των διαδικασιών λόγω παραβάσεως. Πράγματι, σύμφωνα με τα άρθρα 258 ΣΛΕΕ έως 260 ΣΛΕΕ, τα κράτη μέλη ως προς τα οποία η Επιτροπή υποστηρίζει ότι δεν τήρησαν τις απορρέουσες από το δίκαιο της Ένωσης υποχρεώσεις τους δύνανται, μεταξύ άλλων, να διευκρινίσουν την άποψή τους στο πλαίσιο ενός προ της ασκήσεως της προσφυγής σταδίου. Το στάδιο αυτό της διαδικασίας έχει ακριβώς ως σκοπό να παρασχεθεί στο οικείο κράτος μέλος η δυνατότητα να συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις του ή να προβάλει λυσιτελώς τους αμυντικούς ισχυρισμούς του κατά των αιτιάσεων που διατυπώνει η Επιτροπή.

(βλ. σκέψεις 41, 47-49, 52, 55, 56)

3. Στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως κατά αποφάσεως της Επιτροπής με την οποία καθορίζεται το ποσό το οποίο οφείλει ένα κράτος μέλος ως χρηματική ποινή στην οποία καταδικάσθηκε από το Δικαστήριο κατ' εφαρμογήν του άρθρου 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, το Γενικό Δικαστήριο δεν μπορεί να αποφανθεί επί της εκτιμήσεως της Επιτροπής ως προς το πρόσφορο μιας πρακτικής ή μιας εθνικής κανονιστικής ρυθμίσεως, η οποία δεν έχει εξετασθεί προηγουμένως από το Δικαστήριο, για τη διασφάλιση της εκτελέσεως μιας τέτοιας αποφάσεως περί διαπιστώσεως παραβάσεως. Συγκεκριμένα, αν έπραττε κάτι τέτοιο, το Γενικό Δικαστήριο θα έπρεπε αφεύκτως να αποφανθεί επί του συμβατού μιας τέτοιας πρακτικής ή κανονιστικής ρυθμίσεως με το δίκαιο της Ένωσης και θα υπεισερχόταν κατά τον τρόπο αυτόν στην αποκλειστική προς τούτο αρμοδιότητα του Δικαστηρίου.

(βλ. σκέψη 51)

4. Βλ. το κείμενο της απόφασεως.

(βλ. σκέψη 72)